

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiac, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petty
soronként 5 kr-ával
számítatnak.

Ki az erősebb?

— szeptember 29.

(yl) Az igazság utban van, ez a mondás áll az érmen, a melyet Zola Emilnek adtak tisztelői a nagy pör tárgyalása után. Idézés Zola védekező beszédéből. A nagy író látnoki szemmel nézett a jövőbe, mert ime, ma már tényleg elmondhatjuk, hogy az igazság utban van. A francia minisztertanács tegnapi határozata hosszas halogatás után arra az utra terelte a Dreyfus-ügyet, a mely az igazság megismeréséhez vezet. Függetlenségéről, meggyőződésének bátorságáról világszerte ismert bíróság, a párisi semmitőszék fogja megállapítani: indokolt-e vagy sem a szerencsétlen tüzérkapitány pörének a megújítása? Nem tehetjük föl erről a bíróságról, hogy bármiféle szempont befolyásolja ítéletét akkor, a mikor az egész világot az iránt kell megnyugtattania: qu'il y a des juges en France. Eleve bele kell nyugodnunk tehát abba, a mit a semmitőszék ítélni fog. Ez lesz az igazság. Mert mi nem azt értjük az igazság alatt, hogy Dreyfus ártatlan, sem azt, hogy bűnös. Lehetséges az egyik is, a másik is. Az igazság diadala

már magában véve az, hogy elvégre szükségesnek tartják a keresését; és akkor látjuk majd kiderítettnek az igazságot, a mikor világosan érteni fogjuk, miért került az Ördögzigetre Dreyfus, vagy pedig a mikor megérjük, hogy ártatlanságának megállapítása után kiszabadítják fogságából. Teljes elfogulatlansággal nézünk a történcndők elé. Tudjuk, hogy az igazság utban van s ezt elégnek tartjuk a közvélemény meggyújtására, mert egyebet soha sem kívántunk, mint hogy az igazság szövétneke megvilágosítsa ezt a titokteljes sötét ügyet. Erre határozta magát tegnap a Brisson-kormány s ezért megérdemli az egész világ elfogulatlan közvéleményének az elismerését. A francia közvélemény persze egészen más megítélés alá esik. Hiszen azt sem tudjuk, vajjon egyáltalán lehet-e szó elfogulatlanságról Franciaországban. Az elvadult szenvedély szava süvit végi a köztársaságon és a pártszempont bélyegét süiti rá a Dreyfus-ügynek minden részletére. A táviró ma azt jelenti ugyan, hogy Páris föltűnően nyugodt. Ez az ideiglenes nyugalom azonban keveset ér. Mert hiszen azt is érthetjük alatta, hogy nem

tört ki a forradalom, a mivel a revízió ellenségei fenyegetőztek arra az esetre, ha a kormány elmerné rendelni a revíziót. A revízió felé megtörtént a döntő lépés, a nélkül, hogy vér folynék Páris utcáin, — ez igaz. De nem szabad felednünk, hogy a törvényhozótestület szünetel s a képviselőház, az előbbeni épen ugy, mint a mostani, valahányszor módjában volt, mindannyiszor a revízió ellen nyilatkozott. A kamarák összeülése, a mi utóvégre sem lesz sokáig elodázható, ezek szerint fordulópont a Brisson-kormány életében. Ha a képviselőház megmarad eddigi álláspontján, ugy a jelenlegi kormány megbukott és antireviziólista kabinet jön a helyére, miközben az igazság utban lesz, mert a semmitőszék megindítandó eljárását megakasztani többé nem lehet. Ez olyan összeütközésre, a belső politikai helyzet olyan elmérgesedésre vezet, a minek következményei beláthatatlanok. Annyival inkább, mert kétség hozzá nem fér, hogy a katonai párt végső erőfeszítéssel védekezni fog megsemmisítése ellen. Nagyon érthető tehát, hogy Európaszerte igen komolynak nézik a franciaországi helyzetet és

TÁRCZA.

Lemondások.

— Irta: Ujlaki Antal. —

A szegénység morzsáin fölseperedett számtiszt minden érzésébe beleszövdött valami anyagias. Nem is csuda.

Még nagyon kicsi korában, apja, anyja, midőn bölcsőjénél fennvirasztva, a kised álmat érzék, néha hajnalig sugdostak a másnapi kenyérről. Főzésről, tűzfáról, lyukas cipőkről beszélgetett az ifju pár. Emlékezik szomorú napokra, midőn otthagya gyermekjátékait és remegve nézett apjára, anyjára.

Az ágyak fölött két kép függött. Egyiken karsu ifju. Milyen tüzes szemekkel, milyen merészen bámult a világba, lángoló arcán csodálatos föllekesüléssel; másikon tizenhatéves leányka kedves alakja, szelid szeme az álom országá, üde arcán a fiatalság elragadó, édes naivságával, melynek emléke örökké kötelezi a férfit.

Csak a képeken látta szülőit boldogoknak. Az életben sápadtnak, törődöttnek és oly szomorúnak, különösen fertály végén, mintha elveszítették volna minden reménységüket. Kis bolond korában megkérdezte egyszer:

— Miért nem vagytok olyan vigak, mint azon a képen, mért nem öltitek fel azokat a szép ruhákat? Anya olyan voltál a hófehér ruhában, mint valami angyal; apán is olyan jól állott az atilla; ugy elnézem ezt a képet. Anya, ugy-e apa hős volt, fiatal korában?

— Nem.
— Hát mi volt?
— Fiatal.
— Talán nagy ur volt az édes apám?

— Nem, csak II od osztályu irnok.
— Akkor, hogy merte ugy kidüteni a mellét és hogy mert olyan szemeket meresztetni, mint valami főispán?

— Minden ember büszke huszonkét éves korában, kivált, ha szeretik.

— Mondjad anya, ha a másodosztályu irnokok olyan szegény emberek, mért nem szerettél bele valami rangos emberbe; lásd, akkor szép, bársony ruhában járna fiad és az iskolában lenéz-ném a Cseberke fiukat.

— Te ugrifüles gyermekem, ki szerette volna akkor édes apádat? Lehet, apád is kaphatott volna nálamnál gazdagabb leányzót?

A kis fiu megesókolta anyja kezét s örömben körültáncolta az asztalt.

— Minek örülsz?
— Minek? Örülök kedves anyám,

mert okosan intéztétek az egészet. Ha már most te is más ember felesége volnál, apa is más asszony férje, nem tudom melyikötöknek lennék a fia. Talán senkié, talán egy haragos emberé, vagy olyan asszonyé, a ki mindennap elveri a gyermekét.

Most lelkének forrongása lassankint lecsillapodott a külvárosi utcák esőndeségében. A fölhevülés után megfélemedve folytatta utját szorosán a fal mellett; egybevetette multját, jelenét, jövőjét, önkénytelen behunyta pilláit, mintha nem akarna látni, de képzeletében így is feltűnt az a leányka: tornyos kontytyal, kissé gömbölyded alakján, a mint félrefordulva keztyűjét gombolgatta, mikor eltávozott a házból.

Idegesen rázogatta fejét, boszankodott, hogy ismét rá gondol.

Ej, hát elfelejttem. Azt hiszi, olyan könnyű felejteni. Az ember leszokik a virginiáról, a fekete-kávéről és sok kedves dologról, leszokik tehát arról is, hogy magános óráiban azzal a leánnyal bibelődjön. Es . . . jobb is a nótlenség. — Aztán a szoknya egy fészekhez lánzol, felig-meddig rabszolgává alacsonyít. — Örökre alárendeltje lenni másoknak. Hogy is ne! Baj esetén ugy bannának vele, mint a huzavonában kifaradt lóval, vagy

Kevés gyógyvíz küldetik oly távol vidékre és örvend oly közkedveltségnek, mint a már több mint husz év óta használatban levő

Ferencz József keserűvíz

miről a négy világrészben nyert 10 aranyérem tanuskodik. A Ferencz József keserűvízből mint rendszeres adag egy boros pohárral reggel éhgyomorra véve elégséges.

semmiféle meglepetést kizártnak nem tartanak. Azon fordul meg minden, ki az erősebb, a vezérkar-e vagy a kormány?

— **A szabadelvű párt értekezlete.** Az országgyűlési szabadelvű párt legutóbbi értekezletén Podmanicky Frigyes br. elnök fájdalomtól meghatott hangon emlékezett meg Erzsébet királyné elhunytáról. Azt a mérhetetlen fájdalmat, ugymond, amelylyel e csapás az egész nemzetet sújtotta, csak a kegyelet enyhítette némileg s e kegyeletnek a megnyilatkozása az a törvényjavaslat is, amely a mai értekezletnek a tárgya. Az értekezlet minden felszólalás nélkül egyhangulag elfogadta a dicsőült Erzsébet királyné emlékének megörökítéséről szóló törvényjavaslatot s elnök indítványára köszönetet mondott Szivák előadónak a törvényjavaslatra vonatkozó bizottsági jelentés szerkesztéséért.

A kereskedő-testületek multjából.

Irta: Szántó Sámuel dr.

Folytatás

De mivel a gazdák nemesak, adminisztratív teendőikkel voltak ellátva hanem pl. kisebb 10 frtig terjedő ügyekben igazságot is szolgáltatnak, továbbá a tagok és segédszemélyzet, ugyszintén a tagok egymásközötti ügyeiben elsőfokulag határozotak, ezért a közgyűlés a gazdák mellé asszessorokat (rendes 12 tagot) választott „kikkel együtt a törvénytételben és egyéb közönséges dolognak igazításában munkálkodjanak.”

A közgyűlésen kívül voltak évnegyedenként a kántoros gyűlések (kath. bójnapokról így elnevezve), melyeken a társaság nagyobb ügyei elintéztettek. Ezen gyűléseken mindenki büntetés terhe alatt megjelenni tartozott.

Hogy valaki a társaság tagjává lehessen, a statutum szerint megkivántatik,

„hogy tiszteletbeli jó hírű nevű, Házasságban élő, szabados szülőktől származott rendes Kalmári Társaságban tanult személy legyen, melyet Nemzetiségéről és tanulásától szóló leveleiből bizonyíthat be.” Ezek szerint a jó származású és tanultság mellett a házasság állapota is egyik főkövetelmény volt a tagságnak. A tanonez, ha inaséveit betöltötte, egy évig vándorolni tartozott, mely után legalább még egy évig mint legénynek kellett működnie és csak azután folyamodhatott a társaságba való főlvetélért. De mielőtt főlvetétt, még a városi tanácstól a polgári jogot (conciuitátus) kellett megszerzenie. A főlvetél alkalmával pedig a kalmár-gazdák megvizsgálták az illető vagyoni állapotát és kereskedésének milyenségét és ezek alapján a társaság három osztályának egyikébe besorozták. Az osztály minősége szerint fizette a beállási taxát (első osztályban 25 rhénes frt, a másodikban 12, a harmadikban 6 forint.)

De a főlvetél még ezzel sem volt befejezve. Még a főbírónál tartozott személyesen megjelenni, a kinek a főlvetett tag osztálya szerint 6, illetőleg 2, vagy 1 rhénes frt ajándék dukált. Még a kalmár gazdáknak is járt egy kis ajándék egy pár kesztyű alakjában.

Az ajándékok osztogatása különben általános szokás volt. Minden széképitő gyűlés után a társaság, a mindön az új gazdákat bemutatta, a főbírónak ajándékokkal kedveskedett, sőt még a városi főjegyző is, a miért az új gazdákat fől eskettette egy körmőczi arany ajándékot huzott.

De maguk a kalmár-gazdák is megfelelő honoráriumban részesültek buzgó működésükért. Az évenként járó egypár ezizmán kívül a társaság bevételeinek egy tizedét kapták, sőt később még nejeik is egypár ezizma honoráriumban részesültek.

De bármint mosolyogjunk is a leltunt kor naivitásain, el kell ismernünk, hogy a társaság működésének nagy erkölcsi hatásai voltak. Maga a statutum ki-

mondja: „nemesak a közönséges gyűlésekben, de azonkívül is, mind a mi városokban és egyéb Társalkodásokban megkivántatik, hogy a Kereskedők, ugy Házoknépe s Cselédi között a szép békeség megtartassék; ellenben minden verekedés, eltávoztatódjék.” Az ezen pont ellen vétőket a társaság pénzbírságra ítélhette. Az ugynevezett „czégyeres” vétkekért pedig, mint gyilkosság, vérontás, erkölcsi telenség, a társaságból kizárták és csak, ha az egyház bünbocsánatot ad neki és ő Felsége gratiáját kinyerheti, folyamodhatik újból a főlvetélért.

Épp oly atyailag törődött az inasok helyzetével, a legények erkölcsi magaviseletével és gondoskodott a kereskedő és segéd személyzete között jó viszony fenntartásáról. Ha valaki inast fogadott, azt legfeljebb egy hónapra tarthatta magánál próbára, megelégedés esetén két szegődtető mester az inast formászerint beszegődtette. A beszegődtetés is bizonyos ünneppésséggel járt, az inast fogadó kereskedő a szegődtető mestereknek egy ebédet tartozott adni, melyen a gazda ígérte, hogy az inással jól fog bántani. A mily szigoruan intézkedett a társaság, hogy a gazdájától megszökött inast senkinek büntetés terhe alatt befogadni nem szabad, épp oly erőlyesen járt el a gazda ellen, ha az inással rosszul bánt el.

Gondoskodott a társaság a legényekről is. Jellemző a pesti kalmártársulat tervezete 1794-ből, mely a legények üzleti és magánviszonyait, erkölcsi életét, mulatságait kívánta országosan szabályozni. „Minden princípálisra, következőkép az egész Kalmár-társaságra szóló kötelesség, a mely szerint az ő neveltetésök és formáltatásök alá bizott ifjúságnak boldogítottásáról gondoskodni tartoznak.”

Bizonyára nagy erkölcsi hatással voltak a társulat tagjaira a statutum azon pontjai, melyek szigoru büntetést mérnek azokra, kik hamis mértéket használnak, vagy más csalással a közönséget megtévesztik. Azok, a kik lopott jószágot vesznek, a társaságból azonnal kirekesztetnek.

romlott géppel. Akkorára egy csomó követelő száj kiabálna rá. Adtál életet, adjál kenyeret is. Jobb lesz bizony, ha nem szaporítja az eszkimókat. Szörnyen röstelli a dolgot. Napok óta nem halad a munkával. Tizenegy esztendeje, az óra pontosságával felelt meg hivatásának. A mit rábíztak, mérget lehetett rávenni, hogy mindent a legnagyobb pontossággal elvégez. Pár nap óta föl van forgatva lénye.

— Persze, hogy ostobaság, — dűnynyögi a kis ember és mérgesen törülgeti homlokát.

Csakugyan azt hiszi, beteg és bolond. Igen erős akaratu ember. Ugy ismerték, mint a legszenvedélyesebb dohányost. Virginia nélkül elképzelni sem lehetett. És esztendő előtt, mikor először eszébe ötlött a nősülés, leszokott a dohányzásról, hogy takarítson, sőt leszokott a kávéházról, egyetlen szórakozása sétálás és olcsó könyvek olvasása. Nincs egy barátja sem. A kis hivatalnoknak ritkán van barátja. Szerény állása daczára nem tartozott azon felületes lények közé, a kiket a korcsmai pajtáság kielégít. Benső barátságot diák-kora óta senkivel sem sikerült kötnie. Ennek oka igénytelen külseje és szerény állása. A vézna kis ember, nagy homlokával, sovány nyakával, kappan hangjával nem igen vonzott. Olyan nagyon egyedül állott, hogy a hivatalszolga felesége sokszor könyeket hullatott érte. Nagy mosás után, valahányszor hazavitte ruháját, megkérdezte:

— Nincs barátja?

— Nincs.

— Uristen. Jó ismerőse?

— Az sincs.

— Legalább egy . . .

— Egy sincs.

— Kihez szól? Mert higgye meg a tekintetes ur, nagy baj az, mikor az embernek sok a mondókája és nincs kivel okos szót váltani.

— Nekem nincs mondani valóm.

— Ne haragudjék tekintetes ur, multkor, hogy beteg volt, vasárnap délután ide akartunk jönni az urammal.

— Minek?

— Megkérdezni, hogy érzi magát.

— A hideg rázott. Majd elharaptam a nyelvemet. Egyébiránt én is gondoltam arra, jó volna, ha valaki ágyam mellé ülne, ha rövid időre is. Az ajtó előtt gyerekek hanczuroztak, felerőlködtem, behívok egyet, gondolám, azután letettem erről a szándékról . . . Egy kicsit röstelltem mégis . . . Az irlnokunk gyermekei voltak, az irlnokné pedig pirongat . . . Istenem, Istenem, az embernek mennyit nem kell szenvednie saját gyöngeségei miatt.

— Miért nem házasodik . . . ?

— A kis számtiszt bölintotta a fejével.

— Volna felesége, sógora, sógornői, anyósa, ki tudja milyen gyönyörű uri rokonsága . . .

— De nem volna házam. És lássa, én azért nem nősülök. Mert ha nincs ház, akkor a feleségem hol legyen háziasszony?

— Galambom . . . a madárnak sincs háza . . .

— A kis számtiszt keskeny vállait vonogatta, redőkbe huzta homlokát valahányszor efféle utszéli frázis rebbentette meg füleit s hosszú halgatásba merült.

Mikor a mosónő után becsapódott az ajtó, bosszankodva ütött homlokára, minek is fecsegett annyit enne ka komisz asszonynak, a ki arra született, hogy szennyes ruhákat áztasson és mindeneseleg legyen egy háziszolgának. Bosszankodása alatt is némán folytatta az eszmecserét, most már nem a mosónővel, de önmagával. Csak később jött rá, hogy bosszankodása hiábavaló, bárki jön a szobába, éppen úgy megnyilatkozott volna, miat a mosónő előtt. A mosónőt csak médium volt, a kit fölhasznált keserveinek mosakodására. És elhatározta, tovább nem töpreng. A számok beszélnek. Egyedül kell maradnia. Talán idővel, öt-tíz évvel . . . Történhetik valami különös, előléptetik 1000 frtos állásra és akkor gondolkozni fog a házasság témájáról. Addig csitt, sziv! Ne kívánj, ne érezz, ne dobogj erősen, csak a szükséghez képest, ne almodozz; hidd, ez valóságos lumpolás volna egy számtisztól, de feljogosítlak mérsékelt reményekre, van rá példa, hogy a koporsóig egy számtiszt életében is történik némi változás.

Este véletlenül összetalálkoztak annak a leánynak az apjával. Az öreg Maszlák János egyszerű, nyájas bácsi. Tompa orrát és keskeny homlokát torzonborz sórény fogja be, sokan azt mondják, rut ember, és a kis számtisztben, valahányszor összetalálkozik vele, mégis igen gyöngéd gondolatok kerekednek. Ezeket a gyöngéd

De nem felejtkezett meg a társaság a testületi szellem ápolásáról sem, meghatározza a kölcsönös védelmet, a betegek vagy elhaltak családjairól való gondoskodást.

A kalmár-társulat tehát nem önző célok, érdekek védelmére, hanem valóban nemes, humánus célok elérésére alakult. Mutatja ezt az a nagymérvű jótékony-ság, melyet szerény anyagi helyzete mellett gyakorolt. A debreczeni társaság statumaiban ott van a nona, vagyis a jövedelem kilenczedrésze, melyet szegény diákok segélyezésére fordít. De az évi számadásokról kitűnik, hogy gyakran a jövedelmüknek majdnem felét jótékony-ságra használják föl. Nem is említve azt az igazán meglepő dolgot, hogy a társaság tőkéjéből szegényebb tagjainak 6 százalékra kisebb nagyobb összegeket kölcsönként nyújt és hogy elszegényedett tagjait gyámolítja, évi segélyben részesíti.

A kereskedői osztály mai helyzetében jól esik a régi kor kulturképét föltárunk, talán gondolkodóba esünk a felett, vajjon igazán minden úgy van-e jól, a mint van?

Ezen kalmár-társaságoknak azonban nemcsak helyi jellegük, hanem országos jelentőségük is volt. Az ország nagyobb városaiban virágzott társaságok egymással érintkeztek, együttesen jártak el, ha valamely nagyobb szabású országos mozgalmat akartak megindítani. Együttes föllépésüknek sokszor meg is volt a kellő eredménye.

(Vége. köv.)

A Dreyfus-ügy.

— A legújabb hírek. —

A revízió.

A minisztertanácsnak az a határozata, hogy az iratok a semmitőszékhez áttétessenek, annyiban jelenti magát a revíziót, mert a semmitőszék, annak kiderítése céljából, hogy a kérvényben fel-

sorolt tények a 443. §. 4-ik pontja értelmében olyanok-e, a melyek a revíziót megokolják. — az összes iratokba betekinteni és így az ügyet alapszámban felelőre tartozik. Ez iratokhoz azonban nem csak az első Dreyfus-pör aktái tartoznak, hanem a Zola- és Esterházy-ügyiratok is és nem ép utolsó sorban a Picquart ellen emelt különféle vádak, a polgári bíróság által a kémkedési törvény ellen történt állítólagos kihágás, a katonai bíróságnak a Petit Bleu meghamisítása miatt indított eljárása, stb.

A semmitőszék jogai, amíg ítéletét meghozza, valósággal korlátlanok, ha a revízió-kérést megokoltnak találja és ha az ügy, mint a Dreyfus-ügyben is, ítéletre nem érett. Ez esetben ugyanis, a 445. §. értelmében „közvetlenül, vagy bizottság útján magának kell megejtenie minden vizsgálatot, esetleges szembesítéseket, kihallgatásokat, egyszóval mindent meg kell tennie, hogy az igazságot kiderítse.”

Berlin, szept. 29.

A Párisból érkező hírek a legkalandosabb híreszteléseket okozzák különösen Elzász-Lotaringiában. A Saarbrückener Dtg. pl. a következő rémhirt közli:

A párisi német nagykövetet elfogták! Mozgósítás! Hadüzenet!

Hasonló hírek jártak tegnap szájról-szájra. Saarbrückenben és St.-Johannban, mindenfelé a legnagyobb nyugtalanságot kelteve. Hogy e hírek honnan eredtek, az talányszerű. Egyik mondta el a másiknak, mignem az mind ijesztebb mérveket öltött. Táviratokat emlegettek, amelyeket a pályaudvarokon függesztettek ki. A nagy zavart kissé megvilágítja a Lothringer Ztg.-nak következő jelentése:

„A lakosság bizonyos rétegeiben a leghihetlenebb hírek keringenek ultimátumról, a hadgyakorlatok beszüntetéséről és több effélééről. Sajnos, hogy az ilyen hírek másokat is zavarba hoznak és így

legfőbb ideje annak nyílt kijelentése, hogy mind e híresztelések teljesen alaptalanok.”

A Forbacher Zeitung a következőket jegyzi meg:

„Rendszeres izgatás folyik. Ügynökök fellázították az egész lotharingiai határkerület és Metz, részben hamisított táviratokkal, melyek szerint a német császár Franciaországnak ultimátumot küldött, hogy a Dreyfus-pör revízióját semmiképp se engedje meg, mert különben kiderülne a császárnak Dreyfussal folytatott levelezése, a mi mindenképp kerülendő.”

London, szept. 28.

Conybeare, az ismert politikus, a Daily Chronicle ban kijelenti, hogy tudomása szerint Esterházy maga volt az, aki a bordereauban felsorolt okmányokat 160 más okmánnyal együtt eladta és ezért 1896. év szeptember haváig 2000 frankot kapott havonként. A bordereau írója az 1888 iki ágyuk viznyomású zárókészülékeit az 1894 iki hydropneumatikus készülékeivel cserélte fel, a mi Dreyfusról, aki jeles tüztiszt volt, fel sem tehető.

A Morning Leader értesülése szerint Esterházy tegnap Brüsszelben volt.

Esterházy.

London, szept. 29.

Richard könyvkiadó az újságokban kijelenti, hogy Walsin-Esterházytól megvásárolta egy könyvnek kéziratát, mely egyszerre több nyelven fog megjelenni. Walsin-Esterházy megígérte, hogy ebben a könyvben nyíltan és leplezetlenül el fogja mondani Dreyfushoz való viszonyát. A könyv november első hetében, vagy valamivel előbb fog megjelenni.

gondolatokat kívánja elpalástolni, mert hideg kézzorítással üdvözli.

— Hová?

— Járok. És Maszlák bácsi?

— A leányomhoz.

Egy darabig szóltanul haladtak egymás mellett. A hadvezér uteza elején megszólal az öreg:

— Az asszony nagyon erőlteti a dolgot.

— Mit?

— Avval a Péterrel.

— Megkérlette?

— Nem tudod?

— És...

— Még nem mondtam nemet, sem igent. De az asszony sürgeti.

— Minek valamit sürgetni, — kérdezi a kis számtiszt.

— Félünk a restanziától. Péter is sürgeti. Szeretném, ha várna, legalább míg számtisztnek kinevezik.

— És nem vár?

— Zugolódik a legény. Az asszony azt mondja, igaza van. A mi lányunk még egy kicsit ostoba, a legény nem sokkal okosabb. Szóval gyerekek, nem ismerik még a szegénység küzdelmeit, tehát ideig-óráig boldogok lehetnek. Mire várunk még? nyakgát folyton az asszony, ha az a fiu tapasztal és megismeri az életet, elveszti az étvágát... Sokszor nyugtalan óráimban egyre hánytorgatom, a miket feleségem mond és nem csudálkozom, hogy az életből olyan kegyetlen következtetéseket von le a szegénységben kinlódó éltes nő. Az ember-

nek előbb utóbb mégis csak tartóznia kell valakihez.

A számtiszt önkéntelen köhögött arra a hirtelen gondolatra, hogy — a valaki bírásához okvetlenül szükséges valami.

Maszlák János nagyon örvendett, hogy mindezt elmondhatta a számtisztnek, aki, nem minden érzékenyülés nélkül haladt mellette, mégis azon jártatta esztét, vajjon az öreg ember nem akarja e beugratni. A kapunál kémlelve néztek egymásra. Megrázták egymás kezét. A számtiszt előtt feltűnt, hogy most nem hívja a lakásba. Távozás előtt még egyszer visszaszólt:

— És azt hiszi, az ember csak fiatal korában érezheti az igazi boldogságot?

— Ugy vagyok meggyőződve. Később, ha szolgál a szerencse, jól élhet az ember, a munkájával nyerhet tetszést, szerezhethet állást, pénzt ékszt és még sok czifraságot, de boldogságot nem... Meg van ennek az ideje, mint a szőlőnek... Jaj annak, a ki elkésett a szüreteléssel.

Az öreg ember a számtiszt orra előtt becsapta az ajtót. Ahogy egyedül találta magát a szürke kapu kopársága előtt, sajátos fájdalom buzogott föl szívében. Századszorra is elhatározta, hogy kiveri fejéből annak a leánynak az emléket.

— Mondjon akármit az az öreg, másképen nem tehet. A házastársak nem csókból, de kenyérből élnek.

Mire a piac szüreg-forgó népe közé

ért, megemberelte magát, hogy olyan okos és józan volt, keserűségében is elégedettséggel töltötte el a gondolat, ha feltámadna apja, anyja, megdicsérenék az okosságáért.

— Van eset, midőn a szerelem utszéli frázis. Azután van e szebb a szabadságnál?

Másnap ismét összetalálkozott öreg barátjával.

— Meg volt az eljegyzés?

— Nem.

— Miért?

— A leány nem akar... Azt mondja, inkább tönkre megy így...

— Nagy elhatározás egy fiatal leánytól. Tisztelem a gondolkozását.

Az öreg elvörösödött.

— Mit akartok ti?

— Meglenni valahogy... Ugy a hogy...

— Nem vagytok ti gyávák, nyomorultak, hogy lemondtok mindéről! Kishitűek vagytok, nincsen lelketek, csak gyomrotok és azt féltitek, csak maradjatok így örökre egyedül. Nem érdemlitek meg, hogy éljete, hogy érdemelnétek meg, hogy másoknak életet adjatok?

A számtiszt daczosan nézett föl lelkében az állhatatos elhatározással, hogy nem ugrik be.

— Az ön leánya, hősnő. Könnyű lemondani a gazdagnak, aki már dűkalkodott a jóban, de lemondani egy szegény teremtsnek, hogy borzasztó léteztől megmentse azokat, a kiket már sejtésből is szeret, ehhez kell nagy elhatározás és hősi fölládozás.

Városi közgyűlés.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, szeptember 29.

Künn boros volt az idő ma reggel s a gazdák bizalommal tekintettek az összegyülemlött felhőkre, melyekből esőt reméltek. Bent a nagyteremhen ennek az esőreménynek hatása alatt mosolygó arcokat láttunk s a különböző pártok szívesen üdvözölték egymást, mint a kik két hónap óta csak elvétve látták egymást.

A bizottsági tagok ez alkalommal már 9 óra felé nagyobb csoportban igyekeztek a nagy terem szárnyas ajtaja felé s midőn *Degenfeld József* gróf főispán megnyitotta a közgyűlést, a bizottsági tag urak szép sorjában ültek, kifejezést adva tömeges megjelenésükkel a közügyek iránt érzett meleg érdeklődésüknek.

Elnöklő főispán üdvözölvén a bizottsági közgyűlést, reámutat a közgyűlési tárgysorozat fontosabb pontjaira, különösen a költségvetésre, mely hivatva van Debreczen sz. kir. város jövő évi háztartásának programját megállapítani.

A közgyűlésről tudósítónk a következőket jegyezte fel:

Degenfeld József gróf főispán üdvözi a tagokat, jelzi a közgyűlés fontosabb tárgyait s megnyitja az ülést.

A király szózata.

Komlóssy Arthur főjegyző felolvassa a belügyminiszter által megküldötte őfelsége a királynak népeihez intézett szózata a királyné elhunytá alkalmából.

A közgyűlés tagjai a király szózata felállva, megilletődéssel hallgatták végig.

A közgyűlés elfogadta a tanács ama határozatát, hogy a szózatot falragaszok s más módon Debreczen város lakosainak tudomására hozzák.

A polgármester *Julius* és *augusztus* hóról szóló jelentését tudomásul vették.

Ezután *Simonffy Imre* kir. tan. polgármester válaszolt dr. *Fejér Ferenc* biz. tag ama interpellációjára, hogy miért nincs az idén sem városunkban önkéntes iskola. A polgármester választát a közgyűlés tudomásul vette.

A nemzeti gyász.

Komlóssy Arthur főjegyző felolvasta a tanács jelentését amaz intézkedésekről, melyeket a tanács Erzsébet királyné elhalálása alkalmából s a temetés napján tett. A jelentés részletről-részletre elmondja azokat az intézkedéseket, melyeket a tanács tett, a város gyászát illetőleg. A jelentést tudomásul vették.

A királyné szobrára.

A közgyűlés a tanács előterjesztése értelmében egyhangulag elfogadta azon javaslatot, hogy Debreczen városa Erzsébet királyné Budapesten felállítandó szobrára 2000 koronát ad s ezt az összeget a jövő évi költségvetés terhére írja.

A belügyminiszter jóváhagyta a városi ábrásdíj szedése tárgyában, továbbá a szépítési kisajátítási alap létesítése s kezelése iránt alkotott szabályrendeleteket. Tudomásul szolgált s végrehajtásával a tanács bizatik meg.

A kórházi tisztviselők fizetésemelése.

A kórházi tisztviselők fizetésemelésért folyamodtak a városhoz. A közigazgatási bizottság előterjesztése értelmében a tanács javasolja az orvosok s a többi tisztviselők fizetésemelését. A közgyűlés is hasonló értelemben határoz.

Kérvények.

A debreczeni izr. iskolaszék kérvényére a tanács javasolja, hogy 2000 frt évi segély adassék az izr. iskolaszéknek.

A közgyűlés elhatározta, hogy a kért segélyt a tanács javaslata szerint megadja.

A dijnokoknak drágasági pótlékát meghagyták.

A jog- és pénzügyi bizottság ezzel egyidejűleg javasolja, hogy a dijnokok sorsa megjavíttassék, mit azok méltán meg is érdemelnek. A tanács ezt nem javasolja, hanem azt ajánlja, hogy munkáságuk szerint jutalmazsák őket.

Élénk vita fejlődött ki e pontnál. Minden felszólaló azon a nézetben volt, hogy a napidijasokat fizetésemelésben részesítsék.

A vita vége az lett, hogy a tanácsi előterjesztést fogadta el a közgyűlés többsége.

A hajduk fizetésemelési kérvényükre — a tanács javasolja, hogy a hajduk fizetése 3 frttal javíttassék havonként. A tanácsi előterjesztést a többség nem fogadta el.

A zenede 1000 frt évi segélyt 2500 frtra kéri felemelni. A tanács javasolja, a segély megadását. A közgyűlés élénk vita után 3 szótöbbséggel a tanács javaslatát fogadta el.

Balkányi Emil dr. ker. és szegényházi orvos személyes pótlék iránti kérvényre javasolja a tanács, hogy személyes pótlék ezímen dr. *Balkányi Emil* ker. orvosnak 200 frt adassék.

Hosszantartó vita fejlődött ki *Balkányi* kérvényénél. Egyik rész mellette, másik ellene foglalt állást, sőt akadtak olyanok is kik azt ajánlották, ha kevesli a fizetést, mondjon le, akad mindjárt hat orvos is.

A vita vége az lett, hogy a segélyt nem szavazták meg.

A tanács javasolja, hogy *Margittay Sándor* volt rendőrkapitány özvegyének évenként 300 forint kegydíjat adjanak.

Sz. Szabó László nem szavazza meg a kegydíjat.

Márk Endre pártolja a tanácsi javaslatot s annál inkább ajánlja a kegydíj megadását, mert egy év hiányzott csak, hogy *Margittay* nyugdíjat élvezzen.

Oláh Károly szintén melegen pártolja a javaslatot s elfogadásra ajánlja.

A tanácsi javaslatot nagy többséggel elfogadják.

A tiszantuli ev. ref. egyházkerület kérvényére, hogy a büntető jogi tanszék fentartása költsége kiegészítsék, a tanács javasolja, hogy miután a város a tanszék javadalmazására az 1893/4-től 1897/8-ig nem 9653 frt 50 krt, mint a kérvényben ki van tüntetve, de 9905 frt 50 krt fizetett ki, így a két évi 300 frt ötöd éves korpótlék betudásával fent maradt 394 frt 50 kr. különbözet lenne a főiskolai pénztárnak kifizetendő.

Javasolja a tanács, annak kimondását, hogy a közgyűlés ezen büntető jogi tanszék javadalmazásának az egyházkerület által történt emez újabb a kérvényben ismertetett s megállapított rendezéséhez hozzájárul s ezen tanszéknek időszerint 2300 frtot tevő javadalmazása a jövő évi költségvetés rendkívüli rovata terhére az azután következő években pedig a rendes költségvetésbe felvétessék, egyidejűleg a tiszantuli ev. ref. egyházkerület kerestessék meg az iránt, hogy a korpótlékból előforduló változásokat a városi tanácsesal idejekorán, vagyis lehetőleg az évi költségvetés tárgyalását megelőzőleg mindenkor közölje.

A tanács fenti javaslatát egyhangulag elfogadták.

A jövő évi költségelőirányzat.

Debreczen házipénztára és az általa kezelt alapok jövő évi költségelőirányzatát — melyet már lapunkban is ismertet-

tünk főbb tételeiben — a tanács ugy általánosságban, mint részleteiben, némi módosítással elfogadásra ajánlja.

Kiss Albert volt az első felszólaló. Hosszantartó, helyesléssel találkozott beszéde végén indítványozza, hogy a közgyűlés utasítsa a tanácsot, miszerint jövőben minden tételnél, hol különbözet mutatkozik, részletes indokolást készítsen s azt is osszák ki a bizottsági tagok között, hogy a költségelőirányzatot ily módon kellőképen tanulmányozzák, különben a költségelőirányzatot a részletes tárgyalás alapjául elfogadják.

Dr. *Fejér Ferenc* felszólalása után a költségelőirányzatot általánosságban elfogadják.

Elfogadja közgyűlés *Kiss Albert* indítványát, valamint még több indítványt is, melyet a tanács a költségvetés elfogadásánál ajánlott.

A részletes tárgyalást holnapra halasztották.

Az Andaházy-Szilágyi intézeti gondnoki állása.

Az Andaházy-Szilágyi-féle intézetnél megüresedett gondnoki állás választás utján betöltése s az intézeti bizottságba két tagnak a választása következett ezután.

A választásnál jelen volt *Kiss Áron* püspök is a végrendelet értelmében adta jogánál fogva, jelen volt *Némethy Lajos* lelkész is, mint a legidősebb lelkész.

Titkos szavazás utján kandidálás nélkül ejtették meg a választást.

Megalakították a szavazatszedő bizottságot.

Az első szavazatszedő bizottságba kinevezte a főispán *Kovács Lajost* elnöknek, tagokul dr. *Burger Pétert* és *Koszarus Lajost*, jegyzőül ifj. *Csoka Sámuel* ; a második szavazatszedő bizottság elnökül *Zador Lajost*, tagokul *Mihalovits Istvánt* és *Némethy Sándort*, jegyzőül *Tóby Eleket*. Beadatott összesen 98 szavazat. Ebből *Kapott Csiky Lajos 54* szavazatot, *Márton Imre 33* szavazatot és *Nagy Ferenc 11* szavazatot.

E szerint abszolút szótöbbséggel az Andaházy-Szilágyi intézet gondnokái **Csiky Lajost választották meg.**

Az intézeti bizottságba a város részéről beválasztották *Komlóssy Arthur* főjegyzőt és *Ábrahám László* főügyészt. A közgyűlést holnap folytatják.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindem nap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8-12 és d. u. 2-5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az irattárfelteknek felvilágosításokat hétköznapokon d. e. 9-11. d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

Lepipált képviselőválasztás.

Ami a Szikszay bátyánk nyári uszodája a tenger sima tükréhez képest, a mi a debreczeni városháza az új bérpalota mellett, az egy ép, erős képviselőválasztás ahhoz képest, a mit tegnap produkáltak a diákjaink abban az ós kollegiumban, a hol eddig csupán a tudományt tanították, s a hol, mikor reá került a sor, tünt ki, hogy a főiskolában szép számban van a kortes-mag, amiből az idő és a praxis terebélyes korteseket nevelhet. Pedig a korteskedéstől semmiféle tanácsokat nem prelegálnak, s mégis abban érte el eddig az ifjuság a logbámulatosabb eredményt, jobbat, nagyobbat, mint a professzorok bármelyik tárgyából. Debreczen közönségének az a része, amelyiket utja véletlenül

arra vitte, csodálkozva látta, hogy mit csinálhat az a 400—500 „nagy” diák, nemzeti színű és piros szalagokkal díszítve, esernyő alatt, épen úgy, mint ezélt régen, azon a bizonyos márczius 15-én . . .

A diákok választottak . . .

A beavatlatlanok előtt ismeretlen jelenség volt, a mit a kollegium előtt láttak délután 2 órától este 6 óráig. A péterfiai civisek azt hitték, hogy Thaly Kálmán helyett választanak új képviselőt, a politikai avatlatlanok pedig Király Ferencz és Kola János képviselőségével hozták kapcsolatba azt a sürgésforgást, a mi dicsőségére vált volna még a jászberényieknek is.

Minden úgy ment, mint a képviselőválasztáson. Volt választási elnök, voltak bizalmiak és volt kortes, volt zászló, fiakker, és 388 szavazó.

És 226 szóval lett nyertes Kovács József 4 jh., a megválasztott könyvtárnok, 226 szavazat. Hányan ülnek emnyivel a képviselőházban, hányan lettek 226 szavazattal nagyságos urak, míg Kovács József 226 szóval csak könyvtárnok lett. Az igaz, hogy a le-szavazott 388 szavazó különbözött a képviselőválasztási szavazatoktól, egyikük se fizet adót, se föld, se segédek után. — A megválasztott könyvtárnokot aztán felhozták a kollegiumban, hol lón éljen és abezug, kiki hangot adván a szerint, a mint nemzeti színű, vagy piros szalagot viselt. A konviktusra hívó csegettőpedig pedig véget vetett éljenek és abezugnak egyaránt, a választó diákság pártkülönség nélkül ment — vacsorálni . . .

— A debreczeni színészet jubileuma.

A Csokonai Kör, mint említettük, a debreczeni színészet 100 éves évfordulójának ünneplésekor a vármegyeház falába emléktáblát tétet örök időkre emlékeztetőül, hogy ezen épületben játszott először százév előtt az a szintársulat, mely Wesselényi báró protektorsága alatt működött. Az emléktábla feliratában már megállapodott a Csokonai-Kör által küldött bizottság. A márványtáblán a megállapodás szerint a következő aranybetűs felirat lesz bevésve:

E ház udvarán
a városi tanács által épített színpadon
tartotta
Debreczen sz. kir. városában az első
előadást, Báró Wesselényi Nemzeti Játék
szintársasága
1798. aug. 11. napján.
—
A százados évforduló emlékére
kegyelemből a mult iránt,
buzdításul a jövőre,
a Csokonai-Kör.
1898. november 27.

— Vasutigazgatók gyűlése.

Tegnap Ausztria és Magyarország vasutainak igazgatói gyűléseztek Debreczenben a kereskedelmi akadémia dísztermében, a hol a két ország vasutainak intéző férfiai találkoztak. — A tanácskozó vasuti férfiak névsora a következő: Czigly János min. tanácsos, a M. A. V. elnök-igazgató helyettese; lovag Grimburg Rudolf udvari tanácsos, igazgató (Osztrák Állami vasut Társaság); Rath Péter vezérigazgató (Kassa-Oderbergi Vasut), dr. Eger Sándor udv. tanácsos, vezérigazgató (Déli vasut), Hrdlicska őrnagy (Banjaluka), Marx János igazgató (M. A. V.) Wilhelm Moricz kormány tanácsos, igazgató (Osztrák-Észak-Nyugoti Vasut), R. Brám Miksa

min. tanácsos, igazgató (Déli V.) Casper Emil császári tanácsos, igazgató (Déli vasut.) Rauscher Vilmos cs. tanácsos, főfelügyelő (Ferdinánd császár Északi vasut.) Szajbely Kálmán kir. tan. főfelügyelő (M. A. V.) Dr. Domenego Moritz titkár (Déli V.) Weinberger József fogalmazó (Déli V.) Németh Antal eln. titkár (M. A. V.) Inng-raff F. csász. tan. főfelügyelő (Osztr. A. Vasut-Társaság.) Guisolan Emil titkár (O. A. V. T.) Pascher főfelügyelő, (Cs. kir. osztr. Államvasutak.) Thaly Emil min. tan. igazgató (Pécs—Mohácsi Vasut.) Bogusz Adolf igazgató (Cseh forgalmi Vasut.) Vásárhelyi Béla minisztr. tanácsos (főrendiházi tag) igazgató (Arad-Csanádi vasut.) lovag Lisztovszky, igazgató-helyettes, (Cs. kir. Osztrák Államvasut Lemberg.) Dr. Altmann Ferdinánd, igazgató-helyettes (Cs. kir. O. A. V. Villach.) Pfeffer Manó felügyelő (Buschterader Vasut. Csehország.) Cr. Regenstreif József titkár (Cs. kir. Osztr. A. V.) Sturm Gregor felügyelő (Déli V.) Horniesek Henrik főellenőr, (Torontáli h-é. Vasut.) dr. Fellner Alajos fogalmazó (Osztr. Észak-nyugoti Vasut.) Aradi ellenőr (Szamosvölgyi vasut.) A vendégek fogadtatásánál, tekintettel az országos gyászra, minden nagyobb ünnepejt mellőznek. A vendégek egy része az Arany Bikába, másrésze az Angol Királynőbe szállt. A vasutigazgatók ma este az Angol Királynőben lakomát rendeznek.

— Áthelyezeti lelkész. Kovács Márk róm. kath. segéd lelkészt, ki városunkban öt éve működik s általános becsülésnek és szeretetnek örvendett, Nagy Szalontára a beteg plébános mellé plébános helyettes minőségben áthelyezték. Helyét Debreczenben Kovács József szarvasi káplánnal töltik be.

— A kereskedő társulat által az Erzsébet királyné emlékére Budapesten emelendő szobor és a debreczeni kereskedelmi akadémián létesítendő „Erzsébet királyné ösztöndíj-alap” javára megindított gyűjtés — mint lapunkat értesítik — szép eredménnyel folyik, eddig a következők adakoztak: István-gőzmalomtársulat (kizárólag a szobor alap javára) 500 koronát, kereskedő társulat 500 koronát, Zádor Lajos, Meesey Zoltán 50—50 koronát, Kovács Mihály, Falk Lajos, Weisz Lévi, Luknes Armin 20—20 koronát, Kernács Gyula 6 koronát, Fischer Lipót 2 koronát.

— Magyar név. A máv. debreczeni üzletvezetőségénél belügyminiszteri engedéllyel a következők magyarosították meg a neveiket: Ekker Ignác s kiskoru gyermekei Endrődi-re, Czukrán József és gyermekei Csanádi-ra, Czuber János és gyermekei Rónai-ra, Jaczkovics István és gyermekei Jenei-re, Deutsch Sámuel s gyermekei Darvas-ra, Pavlik Vinceze és gyermekei Pápai-ra, Krausz Antal s gyermekei Budai-ra, Mayer István és gyermekei Munkácsi-ra, Alternauer Károly és gyermekei Almási-ra, Jabken János és gyermekei Jászai-ra, Erben Ede Erdődi-re.

— A fogházfelügyelő védekezése. A Debreczen „Az elvadult fogházfelügyelő” czimmel megtámadta Pospichs Géza helybeli törvényszéki fogházfelügyelőt, a miért rabokkal merészkedett vészőt hoztani a vasuttól. E támadásért a fogházfelügyelő a sajtóbírószág útján vesz elégtételt és ennek megindítása végett elküldte kérelmét az igazságügyminiszterhez.

— A debreczeni billiárd-kör a Hungária kávéház külön helyiségében folyó év október hó elején megnyílik. Ez alkalomból a kör választmányja közhírré téteti, hogy mindazon t. vendégek, kik a tagok által bemutatattak, vagy bemutatattak, a kör helyiségében mindenkor szívesen láttatnak.

— Szüret. A martinkai kertben október 6-án és 7-én szüretelnek. A bor ára 16—18 kr között váltakozik.

— A monográfia-bizottság szervezése. Megemlékeztünk már arról az irodalmi vállalatról, mely Magyarország vármegyéinek és városainak monografiáját szándékozik összeállítani és kiadni. E vállalatnak segédszerkesztője Vende Aladár a napokban városunkba érkezik, hogy Debreczen város monografiája munkálatainak felügyeletére és irányítására egy helyi bizottságot szervezzen. A bizottság alakuló ülése október hó 2-án lesz a város-háza nagy tanácstermében, mely ülésre a meghívók tegnap szerdán délután küldettek szét.

— A művésztelepről. Tóth András szobrászunk műtermében készen áll a mármaroszigeti lyceum néhai igazgatója szobrának mintázata. A szobrot Mármaros-Szigeten állítják fel. A művész szépen oldotta meg feladatát és ujjalag bebizonyította, — a mit már mi több műve alkotásánál szívesen elismertünk, hogy művészete napról-napra nagyobb nevet szerez neki.

— Ellepett főpinczér. W. M. a Páris kávéház főpinczére a kávéház megnyitása után pár nappal ellepett városunkból, magával vivén a tulajdonostól pár darab emléket. A rendőrség keresi a gyorslábú férfit.

x Dreyfus és Gurré. Ki hitte volna, hogy a Dreyfus-ügy számai mi hozzánk is elnyulnak? Igenis, hazánkban is lakik egy férfi, ki önkénytelenül szintén szerepet játszott a Dreyfus-ügyben. De hallgassuk az események lefolyását történeti sorrendben.

Gurré Ferencz, kinek Budapesten, VI. váci-körut 39. sz. a. „Ingatlan- és Jelzalog-Forgalmi-Intézete” van, már több éven át sikerrel hozott be magyarországi birtokokra külföldi tőkét.

Igy egynehány évvel ezelőtt különös szenvedéllyel kezdett dolgozni azon tervén, hogy Franciaország kapitalistáit is pénzüikkel hazánkba tereli. E végett több ízben Párisba utazott, első bankárokkal, közöttük zsidókkal is érintkezett s nagyszabásu levelezést folytatott e bankárokkal. Ő, aki hazánkba óhajtott beültetni Krózus és Dárius kincseit, fáradhatatlanul dolgozott ama tervén, hogy hozzánk mennél több pénzmagot hozzon.

Lassanként több millió frank tőke magyar jelzalogkölesönné változott át, amidőn egyszerre kezdte észrevenni, hogy Párisban szemmel kísérik, hogy minden lépése nyilván tartatik, szóval, hogy valakinek érdekében áll az ő üzleti titkaiba magát beavatni.

Mint ügyes kereskedő azonnal segített magán, bankáiraival ezután chiffre-levelezést folytatott egyrészt hirlapokban, másrészt postestante küldött levelekben, a midőn egyszerre az általa küldött minden levél válasz nélkül maradt s a bankárok vele szemben mindinkább nehézkesebbekké lettek.

Gurré Ferencz azonban, a ki a „The National Trust Company Limited” londoni finaucc-csoport képviselője is volt, nem szokott akadálytól visszaretenni. Összekötésbe lépett angol, hollandi s belga házakkal, kik ezer örömmel álltak rendelkezésére s jelzalogkölesönökre e legmagasabb összegeket ajánlták fel. Azonban Gurré Ferencz mégis nyomára akart járni annak is, hogy versenytársai minő eselt vetettek neki Franciaországban.

És reá is jött a dolog nyitjára. Egyszerűen német kémnek denuncziálták őt. És ennek következtében több levele a hadügyminiszterium értesítő irodájába vándorolt, hol azokból a híres szakértők azt betűzték ki, mikép Dreyfuss ellenes bizonyítékok. Csak a mikor Cavaignac tábornok nézte át a Dreyfuss-dossiert, jöttek reá a tévedésre, hogy a

Gurré-féle levelezés semminemű bizonyítékot nem képez, minek folytán az e tárgyban eljáró detektívek és szakértők csunya blamázsban maradtak, Gurré Ferencz pedig beállott üzleti káráért a francia kormánytól elégtételt akart ugyan követelni, de örömeiben az elrendelt revízió felett is, meg afelett is, hogy a Crédit Foncière magát teljesen rendelkezésére bocsájtotta, ettől is elállott, megelégedvén az erkölcsi győzelmet.

Mi azonban felette sajnáljuk, hogy ezen felsülés végtárgyalásilag és hivatalosan nem lesz konstatalható. Mily pokoli kacaját idézett volna ez elő!

x Egy világos nagy szoba és egy két szobából álló garçon lakás a főtéren azonnal kiadó. Ugyanott egy jócsaládból való fiu tanulól felvétetik. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

A Hortobágy őszzsel.

Két hónap óta tegnapig, egy üdítő eső, egy felfrissítő harmat nem szállott alá a nagy rónaságra. — Vérveres lett annak a felülete, mintha vérvöröszket sirna attól a sok fájdalomtól, melyet a gulyák, ménesek és birka falkák éhségtől eredő kinjaikban a levegő felé bocsájtanak.

Egy sima gyalult lappá változott át az a máskor zöld virányos regényes zöld mező, sehoh a nagy láthatáron egy kizöldelő szigetet nem tatál a fürkésző szem, elszáradt katangkóró, haldokló nyulárnyék, vagy egy-egy elszabadult tövis bokor, melyet a száraz északi szél maga előtt kerget, elérítő pompájában mutatja be hazánk legköltőibb pusztáját a Hortobágyot — szárazság idejében.

Gulyák, ménesek, elszéledve keresik a táplálékot, — éhkinjaikban marják a kiszáradt növényzet elszáradt gyökereit, nyalják a szikes talajok felső rétegét, mely kevés só tartalmánál fogva azt az eredményt idézi elő, hogy az alacsony vízi kutaknak hűs vize jótékony hatást gyakorol utána.

Nincs az egész mezőségen egy pocsolya — egy érfolyás, hogy az eltévedt bárány egy kissé is tudná szomját oltani. A vízi madarak fajai elköltöztek innen. — Nem látni már a vadludak falkáit, az örökös daru vigyázó csapatát, — nem hallani a Borsós láposból a vadkacsák hápogását, vizibika bömbölését. — Elmentek azok innen egy szebb hazába, hol ha egyéb nincs, legalább víz legyen.

Csak a sasok, a kőszáli keselyűk a kárpátok ormairól lesik, sas szemekkel vizsgálják a sűrű levegővel telt láthatárt.

A keselyű — mint a hogy a régi pásztorok beszélik — meglátja a Mátra hegység csucsáról, ha a hortobágyi pusztán nagyobb jószág esik el.

Vagy nagyobb hullás alkalmával, tömeges csapatokban szállnak alá a hulla mezőre, hol lakmározásaikat még akkor sem hagyják abba, ha a pásztorok által megtámadtatnának.

De ezen szomorú mozzanatok dacára a délibáb teljes pompájában minden nap megjelen és fölemeli a sűrű légáramlat karja közzé a beteg állatok sokaságát.

J. K.

SZÍNHÁZ.

A szintársulat érkezése.

Október elsején felgördül a függöny a modern igényekhez képest átalakított szép színházunkban és megkezdődik a színházi élet, mely a debreczeni téli idénynek mindenkor egyik legfontosabb tényezője.

Máramaros Szigeten, ahol társulatunk a nyár egy részét töltötte, ma van az

utolsó előadás. Echegaray hatásos színművét Bernardo Montillát adják. Ebben csak a drámai személyzet szerepel, mely holnap érkezik meg. A szintársulat nagyobb része, a melynek már nincs dolga a kies, szép Máramaros-Szigeten, már ma délben megérkezett.

Délben már ismerős és ismeretlen arcokkal teltek meg a vendéglők éttermei.

Az ismerős arcok szívesen mosolyogtak egyik asztaltól a másikhoz, az ismeretlenek pedig tanulmányozták a publikumot nagy jóakarattal s még nagyobb bizalommal. Egy-egy sóhaj is szakad fel a keblükből, mondván:

— Nektek jó, a kiket ismernek. De nekünk! Vajjon nekünk is fognak-e tapasztalni?

A megérkezés egyébként minden baj nélkül történt. Az urak színészhez illő „ruganyos léptek”-kel ugrottak le a kupéból s bohém könnyedséggel néztek fiakker után. A hölgyek sivalkódtak katulyák, ládák, kofferek, kis- és nagy bőröndök s egyéb e fajta uti alkalmatosságok után s mikor az összes czók-mók lent volt, keeses mosolylyal igazgatták meg a toilletet s szálltak bérkocsiba, helyi vasutra, kinek hová tellett.

Ebéd után megkezdődött a harez. Harez, de nem a kenyérért, hanem a butorozott szobák érdekében. Nem maradt hajlék nélkül egyik sem.

Csak hogy itthon vannak a színészek! Legalább egy kis életet hoznak.

Legyenek üdvözlöve. Érezzék magukat itthon és igyekezzenek, hogy mindig kedvező kritikát olvassanak a lapból. A jóakarát bizonyára nem fog rajtunk mulni. Csak ő rajtuk.

Miss Harry.

A „Debreczeni Ellenőr” számára írta

Harsányi István.

So. Chicago III, sep. 14. 1898.

A titokzatos homályt hirtelen eloszlatta a villamos ivlámpák vakító fénye. Kábultan dörzsöltem szemeimet, mintha mély álomból ébredtem volna fel. A körülöttem izgatottan suttogó emberek arca mind viaszszárga, talán a sirokból kikelt szellemek.

Elöl a podiumon Miss Harry a csodás médium. Sáppadt arczal, szinte mozdulatlanul ült a széken, koromfekete szempillái eltakarták máskor oly bűvös fényben ragyogó szemeit. A közönség lassankint szállingózott kifelé a spiritiszta ülésről, mi is elindultunk. A csodás mutatványoktól valami kimagyarázhatatlan érzés vett szívünkön, lelkünkön erőt; a bizonytalanság kétségbeesztő tudata s véghetetlen vágy behatolni amaz ismeretlen régiókba. Lábujjhegyen, szinte nesztelenül lépkedtünk, mintha valami nagy beteg vagy halott volna a közelben. Megkönnyebbülve lélekzettem fel, mikor kiértünk a State street re, Chicagonak egyik legzajosabb utcájára. Belevegültünk a nyüzsgő mozgó embertömegbe. A czipő tisztító vastag ajku szerecsen, a hosszuhaju czopfos kínai, a tollbokrétás marezonaképű indiánok, Chicagonak e tipikus alakjai nem érdekeltek többé.

El el innen e pénzt hajhászó utálatos tömeg közül, hol képzeletem szabadon követheti Miss Harry bűbajos gondolatait.

Az emberek lassanként elmaradoztak s egyedül lépkedtünk a Michigan tó partján levő Ars Instituta komor falai mellett.

— Ön nagyon fel van izgatva, — szólalt meg kísérem, egy sima arczu angol, — jöjjön üljünk le ide a tó partjára, kissé pihenni.

A tó mélységes tükre sima volt,

mint egy fiatal nőnek bársonyos teste. Messze a víz közepén, hol megcsillant, hol eltűnt a világító torony vakító fénye. Elmerültem gondolataimba. A csillagok milliárdjai között bűbájosan ragyogott a Vénus... Miss Harry felnyitotta szemeit, — a tejut halvány sávjával hozzá fűződött, talán Miss Harry selymes haja lobogott ott a távolban...?

Az angol hirtelen megszólalt: Harry, az én feleségem. Ijjedve rezzentem össze, bizonyosan megzavarták fejét a spiritizmus misztikus tanai. A világító torony egy percze rávetette vakító fényét, mozdulatlan arczal, nyugodtan szívta ki cigarettáját.

Hallgasson meg, Harry az én feleségem, törvényes hitvesem már évek óta, de távolabb van tőlem, mint az a fényesen ragyogó csillag az égen.

Minden napja két évi házasságunknak egy-egy kiszakított lap a menyországból. Ekkor kezdtem eljárni egy spiritiszta körbe s rövid idő múlva a misztikus dolgoknak hívebb kutatója nem volt, mint én. Az élet, halál, pokol, menyország s a tulvilági élet kikutathatatlan titkai éjjel nappal szüntelen kintózták lelkemet. Egy ilyen szép estén az én kis Harrym lágyan hozzám simult, gömbölyű karjával átfonta nyakamat, suttogása az éj csendjében olyan különösen hangzott, mintha nem is ő beszélne, hanem egy láthatatlan szellemi lény, aki belát szívünk legtitkosabb rejtekébe is.

Megfoglak téged nyugtatni, tudom s érzem. Mikor rám nézel sokáig, hosszasan s elfojtott hangon susogsz boldogságról, üdvörről, szerelemről, — lehunyt szemekkel ülök ott, félig nyitott ajkaimat esőkolod, mintha lelkemet akarnád kiszíni, oh pedig az én lelkem már akkor messze jár a végtelenség bűbájos birodalmában, hol nincs halál, csak élet, ahol nincs fájdalom, csak gyönyör. Ilyenkor véghetetlen boldog vagyok, nem érzem a test nyűgét, a lelkem, az repül, repül mindig magasabbra. Ugy-e édes, elfogsz altatni, hypnotizálni fényes szemekkel, meglásd milyen jó médium leszek, csak kérdezz és én felelek. elmondok neked mindent, ama boldog országról.

Mint a vízbefuló a szalmaszál után, vergődő lelkem úgy kapaszkodott a mentő eszméhez.

Igen, hypnotizálni fogom az én kis Harrymet, talán ő visszaadja előbbi nyugalmamat.

Végig néztem sok hypnotikus kísérletet, tudtam, hogy kell eljárni benne.

Jól van kis Harrym, jer ide, ülj le ide velem szemközt, add ide puha kis kezedet s most nézz a szemembe merőn, egyenest, se jobbra, se balra. — így.

Nézzet merőn, közbe-közbe megrázkódik, mintha villamütés érné. Tágra nyílt szemeiből kiválik egy könnyesepp, lassan végig gördül arczán, de csak néz tovább merőn, pillantás nélkül.

Jól van kis angyalom, ugy-e érzed már a zsibbadást lábadban? . . . egész határozottan érzed . . . már a kezed is remeg . . . egész tested elbágyadt . . . hiszen érezheted, ujjaid nehezek, mintha ólomból volnának . . . nagyon nehezek. Álmos vagy, véghetetlen álmos, olyan jó lesz majd aludni, alig bírod szemeidet nyitva tartani, szempilláid fáradtan rezegnek. Aludj édesem mélyen, sokáig, szempilláid is ólomból vannak, ugy vágyakozódnak lecsukódní, már nem is bírod tovább nyitva tartani, alszol mélyen — mig fel nem ébresztelek.

Lecsukott szemmel nyugodtan ült a széken mély, hypnotikus álomba merülve, csak ideges rázkóása engedé sejtetni néha néha az abnormális állapotot. A hypnotikus kísérleteknél bármilyen meggyőző volt is, mindig a kételynek egy neme tartotta fogva lelkemet. Vajjon igaz-e a hypnosis és a suggerálónak csakugyan olyan

óriási hatalma van-e a medium felett. Ah előbb erről fogok bizonyosságot szerezni. Valami örült vágy szállott meg, hogy lángoló szerelmét tegyem kísérletem tárgyául. — Halkan szólítottam meg: Harry! alszol? — Nem. — Nyisd fel szemeidet. — Nem bírom. — Látsz engem? — Igen. — Fogsz-e engem szeretni mindörökké? — Nem felelt, csak mosolyogva bólintgatta fejcséjkjét. — Hirtelen felállottam. Szilárd, kemény hangon szóltam hozzá: Figyelj ide teljes szívvel-lélekkel. A mit mondok, meg kell tenned. Akarom. Parancsolom. Ébredésed pillanatától kezdve gyűlölni fogsz, hallottad jól, gyűlölni fogsz engem, mint a pokol az ártatlanságot, mint a mennyország a bűnt. Legelső esőkom halálatát fogja okozni Megértted jól? Gyűlölni. Akarom! Parancsolom! — Ébredj! — Kinyitotta szemeit, lassan tévőzva körül nézett a szobában, mintha nem tudná hol van, kis kezével végigsimította homlokát, egyszerre szemeink találkoztak. — rémült sikoltással ugrott fel, szemeit eltakarva futott, futott, mint az örült, míg csak össze nem rogyott. A leghiresebb tanárokhoz vittem el, kértem, könyörögtem, hogy suggeráljuk ki belőle ezt a borzasztó érzést, mindhiába, én magam öltem meg szerelmét ez iszonyu kísérlettel. — Azóta Harry nem e világe többé.

Lelke ott bolyong a szellemek csodás országában. Tudósok, művészek, koronás fők bámulattal hallgatják tulvilági kijelentéseit. A spiritismus, hypnotismus rettenetesen igaz, olyan igaz, minthogy én boldogtalan vagyok.

CSARNOK.

A sors.

(Regény.)

61.

— Irta: **Francisco de Renzis.** —

Fordította: **Váradai Ödön.**

(Folytatás.)

A lapok elégték, a tűzben összezsugorodtak s szürke fekete színt öltöttek, de a papír finomságát még nem veszítette el.

Kis lángoskák lobogtak erre-arra ezer irányban, mint arany kigyók egy halotti ravatalon, azután elenyésznek.

Fortunató kíváncsian követi szemeivel a láng egyes változását s várt, míg a levelek utolsója is a lángok martalékává lesz, azután lassan felemelkedik.

Két barátjának kell írnia, hogy őket a párbajról tudósítsa, hogy azok mindent úgy intéznének el az összejövételre vonatkozólag, a mint azt a becsület törvényei követelik.

De milyen fegyverrel fognak párbajozni? gondolá Fortunató.

Szablyával? . . .

Nevetséges gondolat! . . . Egy olyan sértésnél, mint az, mely engem párbajhoz vezet! . . . Nem!

Karddal? az jobb.

Ez a halál nemes eszköze. Hogy a mágnes vonzó erejével bír, kedvesen játszik előtte, mintegy enyelegve s zaj nélkül, szeretetreméltóan öl. Életemet nem fogom védelmezni: kardomat leeresztem a megsértett férfi előtt, mellemet kitárom szurásának s haldokolva bocsánatért fogok esedezni, melyet ő a férfinak, ki őt oly bensőn szereti, nem fog megtagadni. Haldokolva meg fogom esőkolni kezét, mely a halálos szurást adta.

Vagy pisztolyokat válaszszon?

Akkor feladatom még könnyebb s halálküzdelmem rövidebb ideig tartand. Egy villanás, egy kevés puskapor füst s az ember mintegy szédüléskor megfordul s holtan összeroskad. Minő szép, kéjes halál, egy pillanat elegendő, egy ütés, mint valamely gyermek kezeütése, melyet alig érez az ember, mely ezirógatáshoz hasonlít s életünknek vége.

Egy pillanat alatt ittmarad a földön minden fájdalom, minden szenvedés. A paradicsom nyitja meg a hívőknek aranyos kapuit s villámgyorsan megpillantja a lélek vakító fényét, az égi gyönyört, melyet a költők ezrei megénekeltek! . . .

A paradicsom vagy a végtelen semmi? Az örök boldogság vagy az ösmeretlenek félelmes tanyája?

Egy retentő bizalmatlanság, vagy egy nagy semmiség, ki tudja!

Mit tesz az? Bármilyen legyen is a jövő, nincs e megszabadulva a fájdalomtól, melyek az emberi természet örökségét képezik? S ha egyedül a lélek él tovább, nem szabadul meg az emberektől reá vert bilincsektől.

S nem él e a lélekkel a szerelem is tovább? Camilára való boldog emlékezetemben üdvözölt leszek. Az én paradicsomom a reá való emlékezés, ezen örökkévalóságot óhajtom, oh csak jöjjön el a halál: az az én megmentőm.

Halvány napsugár tör a felhőkön át s az ablakon keresztül a padozatra vetődik. Száz meg száz porszem, melyeket a váratlan melegség megörvendeztetett, vígan tánczol, a bágadt sugaraknál egy fény visszaverődés vonja magára ekkor Fortunató figyelmét.

A napsugár a pisztolynak, mely az utóbbi éjen kiesett kezeiből, melyet azóta nem emel fel, ezüst lapocskáját találta. Visszaborzadt, csaknem félt tőle.

Lecsukja szemeit, de a ragyogó fény még mindég előtte van. Fortunató közelebb lép, lehajol s felemeli a pisztolyt. Figyelmesen nézi a napfényét s szemléli a díszes arabesket a puskaagyon, a harmonikus ékítéseket. Mindent apróról-apróra megnéz s a pompás pisztoly elragadtatásba ejti őt.

— Mily kár — gondolja — hogy a párja hiányzik. Oly szép volna, atyám azon fegyvere által meghalni. . . . Ugyanazon bűn, ugyanazon büähödés, ugyanazon fegyverek! . . . Ez volna jogos. E fegyvereknek, melyek a vitéségek jutalmát, a dicsőség jeleit voltak, egyike az atyát ölte meg, másik a fiut fogja megölni; a végzet keze látható volna, ama titkos hatalom, mely életem minden eslekedeteit vezérelte, meg lehetne elégedve s mindenekelőtt ez észszerű (logikai) lenne. Oh! miért kívánják a párbaj szabályok, hogy mindkét fegyver egészen egyenlő legyen. Olyan örömet szerezne nekem, egy ilyen szépművi pisztoly által meghalni! . . .

— De hát okvetlenül szükséges, hogy Forneri kezétől haljak meg? Az jogos dolog, hogy a gyalázat, mely rajta elkövetett, megbosszultassék, de miért legyen ő áldozata hóhéra? Miért szennyezzem be e férfi életét azon gondolat által, hogy engem megölt? Egy leánynak ki engem szeret, atyja egész életén át miért piruljon leánya előtt? Miért legyen azon isteni leány arra kárhóztatva, hogy kedvesére s atyjára való emlékezése egy és ugyanazon fájdalmas érzésbe olvadjon.

Vad öröm lövell Fortunató szemeiből, mert új gondolat ötlött agyába. Most a pisztolyra, mint egy barátjára mosolyog: nézi, vizsgálja, keresi a kakast, nézi a csövet, melyben a folyás van. S nevetve mondja: igazán különös, erre nem is gondoltam.

A nap a komor felhők mögé rejtőzik s a szobában újra minden tárgy egyszínű sötét lesz. Fortunató maga körül néz, mintha félne, hogy meglátják, ruhája alól Camilla arczképét veszi elő s hosszú, forró csókot nyom rá. Lélekzete egyre szorultabb lesz, halántékai erősen zúgnak, fájdalmas emlékezés kapja meg szívét, lezárja szemeit, feje szédül.

Izzó láva forr ereiben; fel akar emelkedni, de tagjai felmondják a szolgálatot. Egy utolsó fájdalmas kapocs az élethez akadályoztatja bucsuzását, feszülten figyel,

mintha egy édes hangot, könnyü lépteket, egy ruha jól ismert suhanását hallaná. . . . de ez áltatás volt.

Kezét a pisztoly kakasára teszi s halvány ajkakkal suttogja: „Atyám megleszesz velem elégedve! . . .”

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. szeptember hó 28-án.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	119.75	120.25
„ vasuti beruházási köt. 4 1/2%	—	120.—	121.—
„ koronajárdék 4%	—	98.10	98.60
„ regále vált. köt. 4 1/2%	—	100.10	100.85
Osztrák aranyjárdék 4%	—	121.—	121.50
Egységes államkötvény 4 1/2%	—	100.90	101.40
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	140.—	141.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	382.75	383.25
Osztrák hitelbank részvény	—	354.10	354.30
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	98.50	99.—

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%-os sorsj.	122.50	123.50
3%-os	103.—	104.—
Osztrák földhítel sorsjegy 3%-os	120.60	121.60
Magyar vörös keresztorsjegy	10.50	11.—
Oszt. „	—	19.50
Olasz „	—	11.85
Bazilika sorsjegy	—	6.60
Jó-szív „	—	3.80

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	—	5.65	5.74
20 márkás arany	—	—	11.75	11.79
20 frankos arany	—	—	9.53	9.56
1 Sovereigns	—	—	12.01	12.05

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. szept. 27-án.

A buzaüzletben készáru szilárd irányban nyílt meg és az árak 5—10 krral emelkedtek.

A kínálat kedvező volt, a kereslet élénk maradt. Szilárd hangulat mellett eladatott 30,000 mm. amelyekért 5—10 krral drágább árakat fizettek.

Rozsnak az ára 10 krral csökkent.

Tengeriben csekély volt a forgalom változatlan árak mellett.

Zabban nagyobb volt a kereslet, melynek következtében az ára 5—10 krral emelkedett.

Árpa szilárd és emelkedő.

Eladatott:

Buza uj. Tiszavidéki. 1300 mm. 80-6 k.	9-70 forinton, 100 mm. 89 k. 9.45 forinton.
300 mm. 80 k. 9.30 forinton, sárga, 300 mm.	80.5 k. 9.60 frton, sárga, 100 mm. 80 k. 9.25 frton, mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

Külföld magasabb árfolyamokat jelent. Nálunk az üzlet szilárd hangulatban nyílt meg és az árak emelkedő irányt követtek. A forgalom élénk volt. Szeptemberi terminusokra csekély volt a forgalom és az árak jóval magasabbak voltak, mint a szombati zárlati árak.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor.

Buza szeptemberre	8.74 — 8.77
„ júniusra	— — — —
Rozs szeptemberre	7.95 — 8.05
Tengeri máj.—jul.-ra	4.50 — 4.52
Zab szeptemberre	5.81 — 5.81

Délután 4 órakor zárlat:

Buza júniusra	— — — —
„ ószre	8.98 — 8.99
Rozs szeptem.	7.— — 7.02
Zab	5.35 — 5.36
Tengeri máj.—jun.	4.64 — 4.65
Repcze augusztusra	12.75 — 12.85

Menetrend.

I. Debreczeni országos vásár alkalmával

(az ugynevezett fővásár vasárnapi és hétfői napján)

a) Debreczen - püspökladányi vonal.

sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	Vegyes vonat 1723 I. II. III. o.
146	Ind. Püspök-Ladány érk.	138
208	Kaba	108
228	Szoboszló	1244
234	Vérvolgy 104. sz. Őrház	×1281
241	Ebes	1224
250	Ondód 107. sz. Őrház	×1214
308	Érk. Debreczen	1200

b) Debreczen - szerencsi vonal.

sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	sz. vonat I. II. III. o.
4687	Ind. Hadház érk.	358
719	Alsó-Józsakert 117. számú Őrház	×340
755	Érk. Debreczen	320

II. Nyiregyházi országos vásár napján

sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	sz. vonat I. II. III. o.
554	Ind. Debreczen	607
×614	Alsó-Józsakert 117. számú Őrház	×550
624	Hadház	533
648	Téglás	519
706	Ujfehértó	456
×721	Császárszállás m. r. h.	×426
781	Érk. Nyiregyháza	414

III. Szatmári országos vásár napján:

sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	sz. vonat I. II. III. o.
656	Ind. Királyháza érk.	702
720	Fekete-Ardó	642
×738	Nevetlenfalú 98. sz. Őrház	×625
741	Halmi	622
800	Mikola	540
823	Érk. Szatmár	513

IV. Munkácsi országos vásár napján:

sz. vonat I. II. III. o.	Állomások
470	Ind. Csap
506	Eszény 225. sz. Őrház
608	Bátyu
626	Barkaszó 278. sz. Őrház
643	Sztrabicsó-Gorond
656	Érk. Munkács
717	

V. Derecskei országos vásár napján:

Vegyes vonat 4515 4517 I. II. III. o.	Állomások	Vegyes vonat 4516 4518 I. II. III. o.
850	Ind. Derecske érk.	704
420		254
910	Érk. Sáránd	645
440		234

Megjegyzések.

1. Az állomások neveitől balra fekvő idők felülről lefelé, a jobbra fekvő idők pedig alulról felfelé olvasandók.
2. A vonatok közlekedési ideje a közép-európai idő szerint van kitüntetve.
3. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő a percek aláhúzásával van megjelölve.
4. × = Feltételes megállás.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

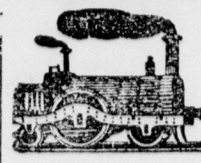
Felelős szerkesztő: Kocz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal

Bércokcsik dijszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napssámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	8	2
II. Órassámra.		
Fél óra	40	30
Háromnegyed óra	60	45
Egy egész óra	80	60
Minden következő óra	40	30
Az utolsó óran túl félóra vagy kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város körülményein belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (vallaskülönbség nélkül), ha a végzettség a templomban történik	2	1 40
A temetőbe ki és vissza	1 20	80
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	60	40
A színházba menet	80	60
A színházból jövet	80	60
Bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi láskával	50	30
Éjjeli menet vagy jövet kézi láskával	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab mátha után 10 kr. jár	50	30
A kocsiszályó vagy csónakázó tóhoz, cukorgyár, légszuszogó, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyterdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő óra	60	40
Külső barom- és lövésárterre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
Minden következő óra	40	30
A katonai lakanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	80	60
Minden további óra	40	30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítottak.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1898. május hó 1-től
— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen - Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul	Vonat	Érkezik
P.-Ladány	12. — déli Vegyesvonat	1.28 délután
P.-Ladány	3.37 délután Tv. sz. sz.	5.11 délután
P.-Ladány	8.15 este Személyvonat	9.45 este
Budapest	9.01 reggel Gyorsvonat	1.54 délután
Budapest	12.38 délután Személyvonat	8.10 este
Budapest	10.27 este Személyvonat	5.35 reggel

Debreczen - M.-Sziget

Szatmár	5.22 reggel Személyvonat	1. — délután
M.-Sziget	3. — reggel Személyvonat	9.45 délelőtt
M.-Sziget	8.56 délután Személyvonat	10.49 este
M.-Sziget	6.59 délután Gyorsvonat	11.40 este
M.-Sziget	6.55 este Tv. sz. sz.	7. — reggel

Debreczen - Szerencs

Szerencs	8.25 reggel Személyvonat	11.20 délelőtt
Szerencs	4.02 délután Személyvonat	7.06 délután
Szerencs	7.05 este Személyvonat	9.56 este

Debreczen - Füzes-Abony

Füzes-Abony	4.42 reggel Vegyesvonat	10.24 délelőtt
Füzes-Abony	4.16 délután Vegyesvonat	8.00 délután

Debreczen - Nagy-Léta - Vértés

N.-Léta-Vértés	8.55 reggel Vegyesvonat	10.46 délelőtt
N.-Léta-Vértés	4.21 délután Vegyesvonat	6.24 délután

Debreczen - Búd-Szt-Mihály - Tisza-Lök

B.-Szt-Mihály	5.28 reggel Vegyesvonat	8.58 reggel
B.-Szt-Mihály	4.06 délután Vegyesvonat	7.02 délután

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füredig.

Csokonai nyomda és kiadó-részvénytársaság Debreczen Halpiacz.

Ügyvédi és ev. ref. egyházi nyomtatványok

következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

nyomtatványszám	Alak	25 db db krajczár	100 db db krajczár	nyomtatványszám	Alak	25 db db krajczár	100 db db krajczár
1 Adóslevél	0 1/4 iv	5	20	25 Törlési nyilatkozat	0 1/2 iv	10	40
2 Térítvény	0 1/2 "	10	40	26 Költség jegyzék (fehér irodai papir.)	0 1/2 "	15	50
3 Zálogolási és becézési jegyzőkönyv	0 1/1 "	20	75	27 Kötelezvény I.	0 1/2 "	10	40
4a) Árverési jegyzőkönyv (külv.)	0 1/1 "	20	75	28 " II.	0 1/2 "	10	40
4b) Árverési jegyzőkönyv (belv.)	0 1/1 "	20	76	29 Nyugta	0 1/2 "	10	40
5 Hirdetés elsőbbségi jog érvényesítése végett	0 1/2 "	10	40	30 Adóslevél	0 1/1 "	20	75
6 Biztosítási végrehajtási kérvény	0 1/1 "	20	75	31 Tanukihallgatási idézés	0 1/4 "	05	20
7a) Tárgyalási jegyzőkönyv	0 1/1 "	20	75	32 Idézés	0 1/4 "	05	20
7b) Tárgyalási jegyzőkönyv (közégbírói)	0 1/1 "	20	75	33 Szóbeli végrehajtási kérvény	0 1/2 "	10	40
8 Igénykereset, tulajdonjog	0 1/1 "	20	75	34 Árverést elrendelő végzés	0 1/2 "	10	40
9 Sommás váltókereset	0 1/1 "	20	75	35 Végzés végrehajtás tárgyában	0 1/2 "	10	40
10 Sommás kereset (végzéssel)	0 1/1 "	20	75	36 Hirdetmény	0 1/2 "	10	40
11 Meghatározás	0 1/2 "	10	40	37 Marasztaló ítélet	0 1/2 "	10	40
12 Csődkereset	0 1/2 "	10	40	38 Jegyzőkönyv mezőrendőri kihágásról	0 1/1 "	20	75
13 Váltó-óvás (fehér irodai papíron)	0 1/1 "	30	100	39 Biztosítási jegyzőkönyv	0 1/1 "	20	75
14 Árverési hirdetés	0 1/2 "	10	40	40 Kereset-level	0 1/1 "	20	75
15a) Adásvevési szerződés	0 1/1 "	20	75	41 Kielegítési végrehajtási jegyzők.	0 1/1 "	20	75
15b) Adásvevési szerződés	0 1/1 "	20	75	42 Megkeresés idegen közs. bír. végreh.	0 1/2 "	10	40
16a) Csere-szerződés	0 1/1 "	20	75	43 Panasz-jegyzőkönyv	0 1/1 "	20	75
16b) Csere-szerződés	0 1/1 "	20	75	44 Tanu kihallgatási jegyzőkönyv	0 1/1 "	20	75
17 Rendelvény	0 1/2 "	10	40	45 Jegyzék a pénzbírságról	4 1/1 "	25	90
18 Árverést kiadó végzés	0 1/2 "	10	40	46 Mutató-könyv	4 1/1 "	25	90
19 Kezbesítési iv	0 1/4 "	05	20	47 Határidő-napló	4 1/1 "	25	90
20 Végrehajtási Fővény	0 1/1 "	20	75	48 Panaszkönyv	8 1/1 "	30	110
21 Hivatalos jelentés	0 1/1 "	10	40				
22a) Árverési hirdetmény	0 1/2 "	10	40				
22b) Árverési hirdetmény	0 1/1 "	10	40				
23 Tulajdonjog bekebelezése	0 1/1 "	20	75				
24 Zálogjog föl. bekebelezési kérv.	0 1/1 "	20	75				

Ev. ref. egyházi nyomtatványok.

Egyházi adófkönyv	100 iv	3.00
Gondnoki Napló bevétel D/a.m.		1.50
" " kiadás D/b.m.		1.50
Pénzbeli számadás E/a. minta		1.50
Terménybeli számadás		1.50
Adófkönyv c/minta		1.50
Egyházi adó-iv	100 drb	0.50
Ésketési igazolvány		0.35
Keresztelési jegy		0.40

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készítünk el.